

Βρυξέλλες, 28 Μαΐου 2021
(OR. en)

9138/21

RECH 267
COMPET 424
EDUC 215
SOC 352
EMPL 261

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΤΩΝ ΕΡΓΑΣΙΩΝ

Αποστολέας: Γενική Γραμματεία του Συμβουλίου

Με ημερομηνία: 28 Μαΐου 2021

Αποδέκτης: Αντιπροσωπίες

αριθ. προηγ. εγγρ.: 9009/21

Θέμα: Εμβάθυνση του Ευρωπαϊκού Χώρου Έρευνας: Παροχή ελκυστικών και βιώσιμων σταδιοδρομιών και συνθηκών εργασίας στους ερευνητές και υλοποίηση της κυκλοφορίας επιστημόνων
- Συμπεράσματα του Συμβουλίου (εγκρίθηκαν στις 28/05/2021)

Επισυνάπτονται για τις αντιπροσωπίες τα συμπεράσματα του Συμβουλίου σχετικά με την εμβάθυνση του Ευρωπαϊκού Χώρου Έρευνας: Παροχή ελκυστικών και βιώσιμων σταδιοδρομιών και συνθηκών εργασίας στους ερευνητές και υλοποίηση της κυκλοφορίας επιστημόνων, που εγκρίθηκαν από το Συμβούλιο κατά την 3797η σύνοδό του στις 28 Μαΐου 2021.

**Συμπεράσματα του Συμβουλίου με θέμα
«Εμβάθυνση του Ευρωπαϊκού Χώρου Έρευνας: Παροχή ελκυστικών και βιώσιμων
σταδιοδρομιών και συνθηκών εργασίας στους ερευνητές και υλοποίηση της κυκλοφορίας
επιστημόνων»**

ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ

ΥΠΕΝΘΥΜΙΖΟΝΤΑΣ

- το ψήφισμα του Συμβουλίου του Ιουνίου του 2000¹ για τη δημιουργία ενός ευρωπαϊκού χώρου έρευνας και καινοτομίας (EXE), με επίκεντρο το ανθρώπινο δυναμικό και την ελκυστικότητα των επιστημονικών και τεχνολογικών επαγγελμάτων·
- το ψήφισμα του Συμβουλίου της 10ης Νοεμβρίου 2003 σχετικά με το επάγγελμα και τη σταδιοδρομία των ερευνητών στον Ευρωπαϊκό Χώρο Έρευνας, με το οποίο κλήθηκαν τα κράτη μέλη και η Επιτροπή, μεταξύ άλλων, να ανταλλάσσουν και να αναπτύσσουν συστήματα αξιολόγησης και εκτίμησης, να βελτιώνουν τις συνθήκες εργασίας των ερευνητών και να τονώνουν τη διατομεακή κινητικότητα των ερευνητών και η Επιτροπή να υποβάλλει τακτικά εκθέσεις²·
- τα συμπεράσματα του Συμβουλίου της 18ης Απριλίου 2005 για την ενίσχυση των ανθρώπινων πόρων στον τομέα των επιστημών και των τεχνολογιών στον Ευρωπαϊκό Χώρο Έρευνας³·
- τα συμπεράσματα του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου της 13ης και 14ης Μαρτίου 2008, με τα οποία κλήθηκαν τα κράτη μέλη να άρουν τα εμπόδια στην ελεύθερη κυκλοφορία της γνώσης, δημιουργώντας μια «πέμπτη ελευθερία» βασισμένη, κυρίως, στην πιο ανοικτή και ανταγωνιστική αγορά εργασίας, με καλύτερες ευκαιρίες σταδιοδρομίας, διαφάνεια και φιλικό περιβάλλον για τις οικογένειες·
- τα συμπεράσματα του Συμβουλίου της 30ής Μαΐου 2008 σχετικά με τη φιλική προς την οικογένεια επιστημονική σταδιοδρομία: προς ένα ολοκληρωμένο μοντέλο, με τα οποία υπενθυμίστηκε ο καίριος ρόλος της πολιτικής έρευνας και τεχνολογικής ανάπτυξης για την Ευρώπη στο πλαίσιο της στρατηγικής της Λισαβόνας και τονίστηκε η σημασία του ρόλου των γυναικών στην επιστήμη και την τεχνολογία, της ανάπτυξης καλύτερων συνθηκών ισορροπίας μεταξύ επαγγελματικής και προσωπικής ζωής, καθώς και της συμφιλίωσης της επιστημονικής σταδιοδρομίας και της οικογένειας⁴.

¹ EE C 205 της 19.7.2000, σ. 1.

² EE C 282 της 25.11.2003.

³ 8194/05.

⁴ 10212/08.

- τα συμπεράσματα του Συμβουλίου της 26ης Σεπτεμβρίου 2008 με τίτλο «Καλύτερες σταδιοδρομίες και περισσότερη κινητικότητα: μια ευρωπαϊκή σύμπραξη για τους ερευνητές», με τα οποία τονίστηκε η ανάγκη διατήρησης ισορροπίας μεταξύ του ανοίγματος σε ευρωπαϊκό επίπεδο και της αυτονομίας των ιδρυμάτων, με ενίσχυση των αρχών και των αξιών της Ευρωπαϊκής Χάρτας του Ερευνητή και του Κώδικα δεοντολογίας για την πρόσληψη ερευνητών⁵ (εφεξής «Χάρτα και Κώδικας») και η ανάγκη παρακολούθησης της προόδου σε εθνικό και ενωσιακό επίπεδο⁶.
- την έκθεση των υπουργών Biltgen (ΛΞ) και Gago (ΠΡ), της 18ης Μαΐου 2009, σχετικά με μια ευρωπαϊκή σύμπραξη για τη βελτίωση της ελκυστικότητας των σταδιοδρομιών έρευνας και τεχνολογικής ανάπτυξης (ETA) και των συνθηκών κινητικότητας των ερευνητών στην Ευρώπη⁷, με την οποία προτάθηκαν διαφοροποιημένες ερευνητικές σταδιοδρομίες, διττές σταδιοδρομίες, οικογενειακές συνθήκες και ευελιξία με ασφάλεια, και ζητήθηκαν συνέργειες με άλλες συνθέσεις του Συμβουλίου.
- τα συμπεράσματα του Συμβουλίου της 2ας Μαρτίου 2010 σχετικά με την κινητικότητα και σταδιοδρομία των Ευρωπαίων ερευνητών⁸ και τα συμπεράσματα του Συμβουλίου της 1ης Δεκεμβρίου 2015 για την ακεραιότητα της έρευνας⁹ και την προώθηση της ισότητας των φύλων.¹⁰
- το ψήφισμα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου που δημοσιεύθηκε τον Απρίλιο του 2010¹¹ με τίτλο «Καλύτερες σταδιοδρομίες και περισσότερη κινητικότητα», με το οποίο ζητήθηκε κυρίως ένα ενιαίο ευρωπαϊκό μοντέλο σταδιοδρομίας, ζητήθηκε επιτακτικά η δημιουργία ενός Ευρωπαϊκού Ταμείου Συντάξεων και κλήθηκαν τα κράτη μέλη να καταστήσουν ελκυστικότερη την επιστροφή στα εθνικά ιδρύματα για τους ερευνητές.
- τα συμπεράσματα του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου του Φεβρουαρίου του 2011¹², στα οποία τονίστηκε ότι η Ευρώπη χρειάζεται έναν ενιαίο χώρο έρευνας για να προσελκύσει ταλέντα και επενδύσεις, ζητήθηκε δε η δημιουργία μιας γνήσιας ενιαίας αγορά γνώσης, έρευνας και καινοτομίας.
- τα συμπεράσματα του Συμβουλίου της 28ης και 29ης Νοεμβρίου 2011 για τον εκσυγχρονισμό της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, με τα οποία ζητήθηκαν ανοικτές και διαφανείς διαδικασίες πρόσληψης και ένα ευρωπαϊκό πλαίσιο για σταδιοδρομία στην έρευνα.

⁵ 2005/251/EK της 11ης Μαρτίου 2005.

⁶ 13671/08, 7652/1/08 REV1.

⁷ 10003/09.

⁸ 6833/10.

⁹ 14853/15.

¹⁰ 14846/15.

¹¹ 2010/C 87 E/20.

¹² EUCO 2/11.

- τα συμπεράσματα του Συμβουλίου της 29ης Μαΐου 2015¹³ για τον οδικό χάρτη 2015-2020 του Ευρωπαϊκού Χώρου Έρευνας, στα οποία υπογραμμίστηκε, μεταξύ άλλων, ο ρόλος του ανθρώπινου κεφαλαίου στην προαγωγή του EXE και η ανάγκη να ενισχυθούν οι σφαιρικές στρατηγικές ανθρώπινων πόρων και η αυτονόμηση των νεαρών ερευνητών μέσω του εφοδιασμού τους με ελκυστικές σταδιοδρομίες·
- τα συμπεράσματα του Συμβουλίου της 27ης Μαΐου 2016¹⁴ για τη μετάβαση προς ένα σύστημα ανοικτής επιστήμης.
- τα συμπεράσματα του Συμβουλίου του Νοεμβρίου του 2016¹⁵ σχετικά με μέτρα στήριξης των ερευνητών που βρίσκονται στα πρώιμα στάδια της σταδιοδρομίας τους και αύξησης της ελκυστικότητας της επιστημονικής σταδιοδρομίας, τα οποία συνδέουν τη σταδιοδρομία με το θεματολόγιο δεξιοτήτων, και με τα οποία κλήθηκε η Επιτροπή ειδικότερα να αναπτύξει διαδικασίες παρακολούθησης για τη μέτρηση των ροών κινητικότητας των ερευνητών εντός της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ) και με τρίτες χώρες·
- τη σύσταση (ΕΕ) 2018/790 της Επιτροπής, της 25ης Απριλίου 2018, για την πρόσβαση στις επιστημονικές πληροφορίες και τη διαφύλαξή τους, με την οποία ζητήθηκε συγκεκριμένα από τα κράτη μέλη να καθορίσουν και να εφαρμόσουν σαφείς πολιτικές για την προσαρμογή, όσον αφορά τις επιστημονικές πληροφορίες, του συστήματος πρόσληψης και αξιολόγησης της σταδιοδρομίας των ερευνητών, του συστήματος αξιολόγησης για τη χορήγηση ερευνητικών επιχορηγήσεων σε ερευνητές και των συστημάτων αξιολόγησης για τα ιδρύματα που διεξάγουν έρευνα·
- τα συμπεράσματα του Συμβουλίου, της 30ής Νοεμβρίου 2018¹⁶, σχετικά με τη διακυβέρνηση του Ευρωπαϊκού Χώρου Έρευνας, στα οποία τονίστηκε η σημασία της ανάπτυξης της αγοράς εργασίας για τους ερευνητές στην Ευρώπη, της σύνδεσης της ανοικτής επιστήμης με μηχανισμούς επιβράβευσης και αξιολόγησης, καθώς και της ανάπτυξης δεξιοτήτων και προγραμμάτων για ερευνητές και ζητήθηκε η βελτίωση των συνεργειών με τον Ευρωπαϊκό Χώρο Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης (EXTE)·
- τη γνωμοδότηση για το μέλλον του EXE που ενέκρινε η Επιτροπή Ευρωπαϊκού Χώρου Έρευνας και Καινοτομίας (ERAC) στις 17 Δεκεμβρίου 2019¹⁷, στην οποία περιγράφονται τα κύρια στοιχεία για έναν «νέο EXE»·
- τη δήλωση της Μπρατισλάβας του 2016 για τους νέους ερευνητές που διακηρύσσει την ανάγκη για καλύτερες ερευνητικές σταδιοδρομίες και την έκκληση του Ζάγκρεμπ για δράση σχετικά με την κυκλοφορία επιστημόνων του 2020 η οποία συνδέει τη βελτίωση της σταδιοδρομίας των ερευνητών με την ανάγκη καλύτερης απόδοσης των εθνικών/τοπικών ερευνητικών οικοσυστημάτων, με σκοπό τη συμβολή σε μια πιο ισορροπημένη κυκλοφορία επιστημόνων·

¹³ 9351/15.

¹⁴ 9526/16.

¹⁵ 15013/16.

¹⁶ 14989/18.

¹⁷ ERAC 1201/20.

- το Ευρωπαϊκό Θεματολόγιο Δεξιοτήτων που εγκρίθηκε από την Επιτροπή στις 30 Ιουνίου 2020 με το οποίο ζητήθηκαν η ανάπτυξη ενός ευρωπαϊκού πλαισίου ικανοτήτων για τους ερευνητές, η υποστήριξη της ανάπτυξης ενός συνόλου βασικών δεξιοτήτων για τους ερευνητές, η καθιέρωση ταξινομιών δεξιοτήτων και η εφαρμογή σχετικής κατάρτισης, σύμφωνα με τον Ευρωπαϊκό Πυλώνα Κοινωνικών Δικαιωμάτων·
- την ανακοίνωση της Επιτροπής της 30ής Σεπτεμβρίου 2020¹⁸ με τίτλο «Ένας νέος EXE για την έρευνα και την καινοτομία»·
- τα συμπεράσματα του Συμβουλίου της 1ης Δεκεμβρίου 2020¹⁹ σχετικά με τον νέο Ευρωπαϊκό Χώρο Έρευνας, με τα οποία κλήθηκε η πορτογαλική Προεδρία να αναπτύξει περαιτέρω, σε συνεργασία με την Επιτροπή, το θέμα της ερευνητικής σταδιοδρομίας, και τονίστηκε η ανάγκη για ισχυρότερες συνέργειες μεταξύ του EXE και των στοιχείων του Ευρωπαϊκού Χώρου Εκπαίδευσης που σχετίζονται με την τριτοβάθμια εκπαίδευση·
- τον Ευρωπαϊκό Πυλώνα Κοινωνικών Δικαιωμάτων που αναδεικνύει τον EXE ως ακρογωνιαίο λίθο για να καταστεί η Ευρώπη ανταγωνιστική και βιώσιμη και να απελευθερωθούν ευκαιρίες μέσω της καινοτομίας, καθώς και τη σχετική σύσταση του Συμβουλίου για την κοινωνική προστασία²⁰, με την οποία ενθαρρύνονται τα κράτη μέλη να βελτιώσουν την πρόσβαση όλων στην κοινωνική προστασία.

I. Εισαγωγή

1. ΑΝΑΓΝΩΡΙΖΕΙ ότι οι ερευνητές και το λοιπό προσωπικό έρευνας και ανάπτυξης (E&A) στον δημόσιο και τον ιδιωτικό τομέα βρίσκονται στο επίκεντρο των συστημάτων έρευνας και καινοτομίας (E&K) και ότι ο EXE, που θεσπίστηκε με το άρθρο 179 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, αποσκοπεί στη δημιουργία μιας εσωτερικής αγοράς για την έρευνα με ελεύθερη κυκλοφορία των ερευνητών, της γνώσης και της τεχνολογίας, ώστε να διασφαλιστεί η παραγωγή, η διάδοση και η καινοτομία υψηλής ποιότητας γνώσεων· και ΕΠΙΣΗΜΑΙΝΕΙ ότι, παρά την πρόοδο που έχει επιτευχθεί μέχρι σήμερα, εξακολουθούν να υφίστανται προκλήσεις και απαιτείται πιο συντονισμένη δράση.

¹⁸ 11400/20 + ADD1.

¹⁹ 13567/20.

²⁰ Σύσταση 2019/C 387/01 του Συμβουλίου, της 8ης Νοεμβρίου 2019.

2. Με σκοπό την επιδίωξη διαμόρφωσης θεματολογίου πολιτικής για τον EXE και λαμβάνοντας υπόψη τον οδικό χάρτη για τον EXE που καταρτίστηκε από την Επιτροπή, συγκεκριμένα όσον αφορά την προτεραιότητα «εμβάθυνση του EXE», ΣΗΜΕΙΩΝΕΙ τη σημασία κατάλληλων όρων πλαισίου για τις ερευνητικές σταδιοδρομίες, συμπεριλαμβανομένης της ισορροπίας μεταξύ επαγγελματικής και προσωπικής ζωής²¹, για την απασχολησιμότητα και την πρόσβαση όλων στην κοινωνική προστασία²².
3. ΥΠΕΝΘΥΜΙΖΕΙ ότι η ενίσχυση της ελκυστικότητας των ερευνητικών σταδιοδρομιών σε ολόκληρη την Ένωση αποτελεί ζωτικό στοιχείο του «νέου EXE», με τη δημιουργία ευνοϊκών συνθηκών εργασίας και απασχόλησης χωρίς αποκλεισμούς, συμπεριλαμβανομένης της διά βίου μάθησης, για πιο βιώσιμες και ελκυστικές σταδιοδρομίες ερευνητών και, κατά συνέπεια, με την προσέλκυση των καλύτερων ταλέντων χωρίς προκαταλήψεις και τη διατήρηση άριστων ερευνητών από την Ευρώπη και το εξωτερικό.
4. ΕΚΦΡΑΖΕΙ ΙΚΑΝΟΠΟΙΗΣΗ για τις προτάσεις της Επιτροπής στην ανακοίνωση για τον EXE σχετικά με μια εργαλειοθήκη μέτρων στήριξης για την ενίσχυση των ερευνητικών σταδιοδρομιών και άλλες συναφείς δράσεις, όπως εκείνες που σχετίζονται με την ανοικτή επιστήμη, τη συμμετοχικότητα και την πρόσβαση στην αριστεία (π.χ. EURAXESS και διευκόλυνση της κυκλοφορίας επιστημόνων).
5. ΘΕΩΡΕΙ ότι οι ερευνητικές σταδιοδρομίες υπερβαίνουν τις πολιτικές Ε&Κ, κινητοποιώντας άλλες δημόσιες πολιτικές, όπως η πολιτική απασχόλησης, η κοινωνική πολιτική και η εκπαιδευτική πολιτική, αναγνωρίζοντας τις δυνατότητες για συνέργειες και οριζόντιο συντονισμό· ΤΟΝΙΖΕΙ τη σημασία των εθνικών, περιφερειακών και τομεακών διαστάσεων και της διατήρησης της αυτονομίας των οργανισμών.
6. ΤΟΝΙΖΕΙ ότι η διασυνοριακή και διατομεακή συνεργασία, ο ανοικτός χαρακτήρας, οι ανταλλαγές, οι δίκαιες προσλήψεις, ο ανταγωνισμός και η δημιουργία αξίας από τη γνώση που στηρίζονται σε δραστηριότητες Ε&Κ συμβάλλουν στην ανάπτυξη βιώσιμων και ελκυστικών ερευνητικών σταδιοδρομιών.
7. ΤΟΝΙΖΕΙ ότι ο EXE έχει προωθήσει επιτυχώς την κινητικότητα των ερευνητών, έχει άρει τα εμπόδια στην κυκλοφορία και την εξέλιξη της σταδιοδρομίας, μεταξύ άλλων μέσω της Χάρτας και του Κώδικα και των μηχανισμών εφαρμογής του, συμπεριλαμβανομένων της στρατηγικής ανθρώπινων πόρων για ερευνητές και της EURAXESS, των δράσεων Marie Skłodowska-Curie (MSCA), της ευρωπαϊκής συνεργασίας στον τομέα της επιστήμης και της τεχνολογίας (COST) και των μέτρων διεύρυνσης· ωστόσο, παρά την πρόοδο που έχει σημειωθεί, η ευρωπαϊκή και διεθνής διάσταση των ερευνητικών σταδιοδρομιών εξακολουθεί να απαιτεί συνεχείς κοινές προσπάθειες και δεσμεύσεις από τα κράτη μέλη και την Ένωση.

²¹ Οδηγία (ΕΕ) 2019/1158 της 20ής Ιουνίου 2019.

²² Σύσταση 2019/C 387/01 του Συμβουλίου της 8ης Νοεμβρίου 2019.

II. Κινητικότητα, κυκλοφορία επιστημόνων και συστήματα έρευνας και καινοτομίας

8. ΥΠΕΝΘΥΜΙΖΕΙ ότι η γεωγραφική, διατομεακή και διεπιστημονική κινητικότητα των ερευνητών και του λοιπού προσωπικού E&A αποτελεί βασική διάσταση του «νέου EXE» και ότι η Ένωση και τα κράτη μέλη θα πρέπει να επιδιώξουν την κυκλοφορία επιστημόνων ώστε να αντιμετωπιστεί η ανισορροπία στη ροή ερευνητών· ΑΝΑΓΝΩΡΙΖΕΙ ότι η κυκλοφορία επιστημόνων εξαρτάται από κατάλληλους όρους πλαισίου, διαλειτουργικές και ελκυστικές ερευνητικές σταδιοδρομίες και από τη συνολική ποιότητα και ελκυστικότητα του ερευνητικού συστήματος· ΕΝΘΑΡΡΥΝΕΙ τα κράτη μέλη να βελτιώσουν την ποιότητα των συστημάτων έρευνας και καινοτομίας με κατάλληλους όρους πλαισίου, συμπεριλαμβανομένων επαρκών επενδύσεων E&K και της υλοποίησης μεταρρυθμίσεων, ανάλογα με τις ανάγκες.
9. ΑΝΑΓΝΩΡΙΖΕΙ ότι ο αντίκτυπος της κινητικότητας στην ανάπτυξη των ερευνητικών σταδιοδρομιών είναι ιδιαίτερα σημαντικός σε προηγούμενα στάδια της σταδιοδρομίας, καθώς οι ερευνητές είναι πιθανότερο να αναζητήσουν κατάλληλες θέσεις, καθοδήγηση, πρόοδο στη σταδιοδρομία τους, καλύτερες αποδοχές και συνθήκες απασχόλησης, ευημερία και ισορροπία μεταξύ επαγγελματικής και προσωπικής ζωής, καθώς και ποιότητα των ερευνητικών οικολογικών συστημάτων.
10. ΤΟΝΙΖΕΙ ότι η δίκαιη πρόσληψη και ο θεμιτός ανταγωνισμός για talέντα μεταξύ ιδρυμάτων και συστημάτων[...] αποτελούν ουσιώδη στοιχεία για τη βελτίωση της ελκυστικότητας των ερευνητικών συστημάτων· ΕΠΙΣΗΜΑΙΝΕΙ την ανάγκη επενδύσεων σε εθνικά και τοπικά συστήματα έρευνας και δημιουργίας κατάλληλων και δίκαιων συνθηκών εργασίας για την εξέλιξη της σταδιοδρομίας, με σκοπό την εξάλειψη μιας σημαντικής κινητήριας δύναμης για τις ανισορροπίες στις ροές εντός και εκτός της εσωτερικής αγοράς.
11. ΥΠΟΓΡΑΜΜΙΖΕΙ ότι οι άνισες ροές ερευνητών και η κυκλοφορία επιστημόνων πρέπει[...] να αντιμετωπιστούν όχι μόνο σε εθνικό επίπεδο, αλλά και σε ευρωπαϊκό επίπεδο μέσω μέτρων και μέσων πολιτικής και απαιτούνται, κατ' επέκταση, συγκρίσιμα δεδομένα από διαφορετικές χώρες· ΚΑΛΕΙ την Επιτροπή να αναπτύξει μέσα και μέτρα για την επίτευξη αυτού του στόχου, όπως μέσω των κόμβων EXE και του ERA4You, των δράσεων διεύρυνσης και των μέσων στήριξης για τον σχεδιασμό και την εφαρμογή μεταρρυθμίσεων στα εθνικά συστήματα E&K, μεταξύ άλλων με τη στήριξη του μηχανισμού υποστήριξης πολιτικής του προγράμματος «Ορίζων».

12. TONIZEI τη σημασία των προγραμμάτων παροχής κινήτρων για την προώθηση της κινητικότητας και της επαγγελματικής εξέλιξης σε ευρωπαϊκό επίπεδο (ERASMUS+, MSCA, EZE, COST), καθώς και των εθνικών συστημάτων επιστροφής και ένταξης· ΠΡΟΣΒΛΕΠΕΙ, εν προκειμένω, στα αποτελέσματα της μελέτης σχετικά με τα μέτρα στήριξης για την επιστροφή των ερευνητών στη χώρα καταγωγής τους εντός και στην Ένωση, που προβλέπει το πρόγραμμα «Ορίζων Ευρώπη» το οποίο μπορεί να αποτελέσει χρήσιμο εργαλείο, εφόσον κρίνεται σκόπιμο και δικαιολογημένο, για τον εκσυγχρονισμό ή την ενίσχυση των προγραμμάτων και των συστημάτων ερευνητικής κατάρτισης, καθώς και για την αύξηση της ελκυστικότητας των ιδρυμάτων παγκοσμίως.

III. Ανοικτή αγορά εργασίας για τους ερευνητές

13. ΥΠΟΓΡΑΜΜΙΖΕΙ ότι μία από τις προτεραιότητες του οδικού χάρτη 2015-2020 του EXE «Ανοικτή αγορά εργασίας για τους ερευνητές» (προτεραιότητα 3 του EXE) είναι η αύξηση της κινητικότητας των ερευνητών στην Ευρώπη, μέσω του ανοίγματος των προσλήψεων για την επίτευξη μιας αγοράς εργασίας που λειτουργεί εύρυθμα για τους ερευνητές· ΠΡΟΣΒΛΕΠΕΙ στη σχετική αξιολόγηση, συμπεριλαμβανομένων πιθανών συστάσεων και μέτρων.
14. TONIZEI την αυξανόμενη τάση προς την επισφαλή απασχόληση στον ακαδημαϊκό χώρο, την απώλεια ταλέντων και τη μείωση της εργασιακής ασφάλειας σε πολλές χώρες, η οποία επιδεινώνεται από την πανδημία COVID-19· ΣΗΜΕΙΩΝΕΙ ότι η ανεπαρκής ισορροπία μεταξύ της θεσμικής χρηματοδότησης και της χρηματοδότησης βάσει έργων οδηγεί σε βραχυπρόθεσμες συμβάσεις έργων που δεν παρέχουν μακροπρόθεσμη προοπτική για τους ερευνητές, όπως καταδεικνύεται από το γεγονός ότι οι προσωρινές συμβάσεις επιχορήγησης κυριαρχούν στα πρώτα επαγγελματικά βήματα στον ακαδημαϊκό χώρο· ΑΝΑΓΝΩΡΙΖΕΙ ότι ο αριθμός των ακαδημαϊκών θέσεων είναι περιορισμένος και ότι είναι όλο και πιο πιθανόν οι ερευνητές να απασχοληθούν εκτός του ακαδημαϊκού χώρου ή να αποκτήσουν μόνιμη θέση στον ακαδημαϊκό χώρο σε προχωρημένο στάδιο της επαγγελματικής τους σταδιοδρομίας· και ΚΑΛΕΙ τα κράτη μέλη και την Επιτροπή να εκπονήσουν κατάλληλα μέσα και εργαλεία για την προώθηση ελκυστικών συνθηκών εργασίας εντός και εκτός του ακαδημαϊκού χώρου.
15. ΑΝΑΓΝΩΡΙΖΕΙ ότι υπάρχουν πολυάριθμα εμπόδια που αντιμετωπίζουν οι ερευνητές στα πρώτα τους βήματα εντός και εκτός του ακαδημαϊκού χώρου, όπως έλλειψη κατάλληλων μηχανισμών καθοδήγησης και συμμετοχής άλλων τομέων στα συστήματα κατάρτισης και επαγγελματικής εξέλιξής τους, που μπορεί να έχουν ως αποτέλεσμα την αναντιστοιχία δεξιοτήτων με τις διαθέσιμες θέσεις στην αγορά εργασίας· TONIZEI ότι οι ερευνήτριες που βρίσκονται στην αρχή της σταδιοδρομίας τους αντιμετωπίζουν πρόσθετα ειδικά εμπόδια.

16. ΕΠΙΣΗΜΑΙΝΕΙ ότι η αναντιστοιχία δεξιοτήτων που παρατηρείται στις αγορές εργασίας πολλών χωρών προκύπτει από το γεγονός ότι οι διδακτορικές σπουδές έχουν την τάση να επικεντρώνονται στη σταδιοδρομία στον τομέα της ακαδημαϊκής έρευνας, στις ερευνητικές δεξιότητες και στα τυποποιημένα ακαδημαϊκά κίνητρα, με αποτέλεσμα να μην παρέχονται οι κατάλληλες εγκάρσιες δεξιότητες ώστε τα talenta να μετακινούνται σε άλλους τομείς, των οποίων η ικανότητα απορρόφησης για ακαδημαϊκά προφίλ είναι περιορισμένη· ΥΠΟΓΡΑΜΜΙΖΕΙ ότι πρέπει να υποστηριχθούν οι υπηρεσίες επαγγελματικής εξέλιξης και παροχής συμβουλών, συμπεριλαμβανομένων των συμβουλών σχετικά με τις επιλογές σταδιοδρομίας σε όλα τα στάδια της σταδιοδρομίας· και ΕΝΘΑΡΡΥΝΕΙ την ενίσχυση του ρόλου της συλλογής πληροφοριών σχετικά με τις δεξιότητες στη διαμόρφωση των πολιτικών αποφάσεων και των προβληματισμών σχετικά με τους ερευνητές και τις ερευνητικές σταδιοδρομίες κατά τον σχεδιασμό εθνικών μέτρων ή στρατηγικών στο συγκεκριμένο τομέα· και ΥΠΟΓΡΑΜΜΙΖΕΙ ότι οι διδακτορικές σπουδές σε συνεργασία με τον ιδιωτικό τομέα συμβάλλουν στη γεφύρωση της διαφοράς στον πολιτισμό και στην ενίσχυση των απαιτούμενων ερευνητικών δεξιοτήτων εκτός του ακαδημαϊκού χώρου, ενισχύοντας έτσι την απασχολησιμότητα.
17. ΥΠΟΓΡΑΜΜΙΖΕΙ, στο πλαίσιο αυτό, τη σημασία της αναβάθμισης των δεξιοτήτων και της επανεπίδευσης και των εγκάρσιων δεξιοτήτων, ιδίως των ψηφιακών· και ΚΑΛΕΙ την Επιτροπή να προωθήσει πρωτοβουλίες σε συνέργεια με το Σύμφωνο Δεξιοτήτων για τη μεγιστοποίηση του αντίκτυπου των επενδύσεων σε δεξιότητες, φέρνοντας σε επαφή ενδιαφερόμενους φορείς του δημόσιου και του ιδιωτικού τομέα.
18. ΕΠΙΣΗΜΑΙΝΕΙ ότι πρέπει να διευρυνθούν τα διδακτορικά προγράμματα βάσει του παραδείγματος των διδακτορικών δικτύων MSCA, πέραν της ακαδημαϊκής κατάρτισης, συμπεριλαμβανομένων των διαλειτουργικών δεξιοτήτων που είναι πολύτιμες για άλλους τομείς, και της συμμετοχής άλλων τομέων στα συστήματα κατάρτισης για ερευνητές στα πρώτα τους βήματα, προκειμένου να βελτιωθεί η αντιστοίχιση με τις απαιτήσεις δεξιοτήτων πέραν του ακαδημαϊκού τομέα. Εν προκειμένω, ΑΝΑΓΝΩΡΙΖΕΙ τη σημασία των μέτρων πολιτικής που προωθούν την ευρύτερη πρόσβαση στην κατάρτιση και των μέσων επαγγελματικής εξέλιξης, καθώς και της προώθησης της δημιουργίας αξίας από τη γνώση, την επιχειρηματικότητα και τη στήριξη της δημιουργίας νεοφυών επιχειρήσεων, κατά περίπτωση· και ΚΑΛΕΙ την Επιτροπή να διερευνήσει αυτές τις επιλογές κατά τον σχεδιασμό του ERA4You με βάση τις βέλτιστες πρακτικές των κρατών μελών.
19. ΣΗΜΕΙΩΝΕΙ ότι το φάσμα των παραγόντων που επηρεάζουν την άνιση ροή των ερευνητών είναι, μεταξύ άλλων, τα επίπεδα αποδοχών, οι συντάξεις, η κοινωνική ασφάλιση και άλλες συνθήκες απασχόλησης, οι οποίες καθορίζονται σε μεγάλο βαθμό σε εθνικό, περιφερειακό ή θεσμικό επίπεδο.

20. ΣΗΜΕΙΩΝΕΙ τους ποικίλους και ουσιαστικούς ρόλους που διαδραματίζουν τα ταλέντα υψηλής ειδίκευσης σε επιτυχημένα συστήματα έρευνας και καινοτομίας σε ολόκληρο τον ΕΧΕ, όπως οι επιμελητές δεδομένων, οι διαχειριστές (ηλεκτρονικών) υποδομών έρευνας, οι φορείς διευκόλυνσης της έρευνας, οι διαμεσολαβητές γνώσης, οι διαχειριστές και οι συντονιστές καινοτομίας και μεταφοράς τεχνολογίας, μεταξύ άλλων· ΣΗΜΕΙΩΝΕΙ ότι οι ρόλοι αυτοί πρέπει να αναγνωριστούν και να υποστηριχθούν με μέσα κατάρτισης και επαγγελματικής εξέλιξης για τη βελτιστοποίηση των ευκαιριών απασχόλησης· και ΚΑΛΕΙ τα κράτη μέλη και την Επιτροπή να αναπτύξουν μέτρα για τη στήριξη της διαφοροποίησης της σταδιοδρομίας και των πολλαπλών σταδιοδρομιών.

IV. Ελκυστικό ευρωπαϊκό πλαίσιο για ερευνητικές σταδιοδρομίες

21. ΣΗΜΕΙΩΝΕΙ ότι ένα ευρωπαϊκό ευέλικτο πλαίσιο για ερευνητικές σταδιοδρομίες είναι απαραίτητο για τη δημιουργία συνθηκών διατήρησης και προσέλκυσης ταλέντων στην Ευρώπη, διευκολύνοντας τη διαλειτουργικότητα, τη συγκρισιμότητα, τη διακοπή της σταδιοδρομίας και την κινητικότητα· ΧΑΙΡΕΤΙΖΕΙ το τεχνικό έργο που έχει αναλάβει η Επιτροπή σχετικά με την επικαιροποίηση για το 2021 της ταξινόμησης ESCO²³ και την ανάπτυξη ενός ευρωπαϊκού πλαισίου ικανοτήτων για τους ερευνητές, ώστε να καταστεί δυνατή η αναγνώριση του επαγγέλματος σε ευρωπαϊκό επίπεδο· παρεμφερώς, ΣΗΜΕΙΩΝΕΙ το έργο που πρέπει να επιτελέσει το δίκτυο EURES²⁴ και ΚΑΛΕΙ την Επιτροπή να αναπτύξει ταξινόμηση δεξιοτήτων για τους ερευνητές²⁵, ώστε να καταστεί δυνατή η στατιστική παρακολούθηση της κυκλοφορίας επιστημόνων και να συζητήσει με τα κράτη μέλη σχετικά με ένα σύνολο δεικτών αναλόγως, και να προτείνει πρόγραμμα κατάρτισης για την ενίσχυση της εθνικής εμπειρογνομosύνης.
22. ΑΝΑΓΝΩΡΙΖΕΙ ότι τα συνεκτικά παγκόσμια, ευρωπαϊκά και εθνικά επίπεδα ταξινόμησης θα διευκολύνουν τη διαλειτουργικότητα μεταξύ των σταδιοδρομιών των διαφόρων τομέων και της διατομεακής κινητικότητας, με πλήρη σεβασμό της αυτονομίας των πανεπιστημίων, των ερευνητικών οργανισμών και των επιχειρήσεων.

²³ ESCO: Ευρωπαϊκή ταξινόμηση δεξιοτήτων, ικανοτήτων και επαγγελμάτων.

²⁴ Κανονισμός (ΕΕ) 2016/589, της 13ης Απριλίου 2016, για το ευρωπαϊκό δίκτυο υπηρεσιών απασχόλησης (EURES), την πρόσβαση των εργαζομένων σε υπηρεσίες κινητικότητας και την περαιτέρω ενοποίηση των αγορών εργασίας.

²⁵ 9349/20.

23. ΥΠΟΓΡΑΜΜΙΖΕΙ ότι οι τρέχουσες πρακτικές ανταμοιβής και αξιολόγησης βασίζονται σε μεγάλο βαθμό σε βιβλιομετρικές αναλύσεις και όχι στις επιδόσεις των ερευνητών και στον τρόπο επίτευξής τους (αριστεία και αντίκτυπος), και θα πρέπει να εξελιχθούν προς μια πιο ποιοτική αξιολόγηση, η οποία μπορεί να έχει αντίκτυπο στη διαφοροποίηση των ερευνητικών σταδιοδρομιών, λαμβάνοντας υπόψη την ανοικτή συνεργασία και την ανταλλαγή γνώσεων και δεδομένων, την αξιοποίηση της έρευνας, τις διατομεακές πτυχές και, κατά περίπτωση, τη συμμετοχή της κοινωνίας· ΤΟΝΙΖΕΙ την ανάγκη να διερευνηθεί η μέτρηση της ποιότητας με βάση περισσότερο το ταλέντο και την πολυμορφία, πέρα από τις μετρήσεις δημοσιεύσεων και παραπομπών και λαμβάνοντας υπόψη την αριστεία της έρευνας, τη διδασκαλία και τις δεξιότητες, τον αντίκτυπο, τις υπηρεσίες προς την κοινωνία (π.χ. περίθαλψη ασθενών), τις πρακτικές ανοικτής επιστήμης, την ομαδική επιστήμη, την κινητικότητα, τις δεξιότητες διαχείρισης και ηγεσίας, την επιχειρηματικότητα και τη συνεργασία με τη βιομηχανία, μεταξύ άλλων· ΣΗΜΕΙΩΝΕΙ τις εμπειρίες και τις μεταρρυθμίσεις που βρίσκονται σε εξέλιξη στα κράτη μέλη και στους ερευνητικούς οργανισμούς και στα πανεπιστήμια που ζητούν μια ευρωπαϊκή προσέγγιση για την αξιολόγηση των ταλέντων των ερευνητών· ΕΚΦΡΑΖΕΙ ΤΗΝ ΙΚΑΝΟΠΟΙΗΣΗ ΤΟΥ για την εν εξελίξει διαβούλευση της Επιτροπής σχετικά με τη μεταρρύθμιση της αξιολόγησης της έρευνας, μεταξύ των φορέων χάραξης πολιτικής (σε επίπεδο ΕΕ και κρατών μελών), των χρηματοδοτών της έρευνας, των ερευνητών και άλλων ενδιαφερόμενων μερών.
24. ΣΗΜΕΙΩΝΕΙ ότι η αναθεώρηση του πεδίου εφαρμογής που πραγματεύονται η Χάρτα και ο Κώδικας βρίσκεται σε εξέλιξη από τις ομάδες που σχετίζονται με τον ΕΧΕ και την Επιτροπή σε συνδημιουργία με τα ενδιαφερόμενα μέρη, και ΑΝΤΙΛΑΜΒΑΝΕΤΑΙ την ανάλυση της περαιτέρω εξέλιξης προς ένα ενιαίο πλαίσιο με μια πιο ολιστική προσέγγιση που αντιμετωπίζει όλες τις προκλήσεις πέραν των αξιών και των αρχών και διευρύνει την επικέντρωση σε τομείς πέραν της ακαδημαϊκής κοινότητας· ΕΠΙΣΗΜΑΙΝΕΙ ότι η ανανεωμένη Χάρτα και ο ανανεωμένος Κώδικας θα πρέπει να παράσχουν κατευθυντήριες γραμμές για περαιτέρω βελτιώσεις στα συστήματα πρόσληψης, επιλογής, επιβράβευσης και αξιολόγησης ερευνητών σε ολόκληρη την Ευρώπη· στο πλαίσιο αυτό, ΚΑΛΕΙ την Επιτροπή να αναλύσει τις βέλτιστες πρακτικές σε εθνικό επίπεδο και να υποβάλει προτάσεις έως το 2022, μεταξύ άλλων όσον αφορά τα συστήματα παρακολούθησης της συνεχούς απασχόλησης, την αξιολόγηση της έρευνας, τη διαφοροποίηση της σταδιοδρομίας, την ισορροπία μεταξύ επαγγελματικής και προσωπικής ζωής, τα κίνητρα για την πρόσληψη νέων ερευνητών και την αντιμετώπιση της ισότητας των φύλων, τη διαλειτουργικότητα με τη βιομηχανία και τη βελτίωση της διακυβέρνησης και των υπηρεσιών EURAXESS.

25. ΕΚΦΡΑΖΕΙ ΙΚΑΝΟΠΟΙΗΣΗ για τη μεταρρύθμιση και τη διεύρυνση του δικτύου, των υπηρεσιών και των πυλών EURAXESS προς μια πλατφόρμα διαχείρισης ταλέντων, με διασυνδέσεις με το EURES και το EUROPASS, καθώς και με άλλα διακρατικά δίκτυα, ιδίως με τη διεύρυνση των εθνικών σημείων επαφής, τη γεφύρωση ερευνητών και ιδρυμάτων και τη συμβολή στην απορρόφηση ταλέντων σε χώρες και περιφέρειες, με παράλληλη εξασφάλιση αδιάλειπτων ποιοτικών υπηρεσιών σε ολόκληρο το δίκτυο· ΚΑΛΕΙ την Επιτροπή και τα κράτη μέλη να σχεδιάσουν και να αναπτύξουν από κοινού την επόμενη φάση του EURAXESS προς μια πλατφόρμα ταλέντων EXE.
26. ΤΟΝΙΖΕΙ τη σημασία της διαφύλαξης και της ενίσχυσης της ελευθερίας στην επιστημονική έρευνα και την ερευνητική σταδιοδρομία· ΣΗΜΕΙΩΝΕΙ το γεγονός ότι οι ερευνητές εκτίθενται όλο και περισσότερο σε απειλές και μίσος όταν συμμετέχουν σε συζητήσεις, μοιράζονται τα αποτελέσματά τους και συμβάλλουν στην προώθηση της γνώσης· ΕΠΙΣΗΜΑΙΝΕΙ ότι τα κράτη μέλη, οι ερευνητικοί οργανισμοί και τα ιδρύματα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης πρέπει να αντιμετωπίσουν το πρόβλημα αυτό.

V. Παροχή ερευνητικών σταδιοδρομιών με καλύτερες συνθήκες εργασίας και φιλικότητα προς την οικογένεια

27. ΑΝΑΓΝΩΡΙΖΕΙ ότι οι σταδιοδρομίες των ερευνητών τείνουν να μην αναπτύσσονται σε μόνο έναν τομέα ή μία χώρα και ότι οι μετακινούμενοι ερευνητές τείνουν να έχουν πολλαπλές ερευνητικές σταδιοδρομίες, ενώ οι παροχές κοινωνικής προστασίας²⁶ που δικαιούνται, συμπεριλαμβανομένων των συντάξεων, συχνά δεν μεταφέρονται ούτε είναι συγκρίσιμες και τείνουν να ισχύουν μόνο στη χώρα στην οποία αποκτήθηκαν.
28. ΑΝΑΓΝΩΡΙΖΕΙ ότι τα συστήματα κοινωνικής ασφάλισης και συνταξιοδότησης αποτελούν εθνική αρμοδιότητα και ΣΗΜΕΙΩΝΕΙ την πρόοδο που έχει επιτευχθεί από το πανευρωπαϊκό επικουρικό συνταξιοδοτικό σύστημα RESAVER και την ανάγκη για μεγαλύτερη προβολή και διαφοροποίηση των χαρτοφυλακίων, ώστε να διευκολυνθεί η έγκριση από οργανισμούς, μεταξύ άλλων, από ιδρύματα και από τον επιχειρηματικό τομέα, και η καλύτερη σύνδεση με τα εθνικά συστήματα· ΥΠΟΓΡΑΜΜΙΖΕΙ ότι θα πρέπει να προωθηθεί η ανάλυση των υφιστάμενων μέσων και εργαλείων και η ανταλλαγή βέλτιστων πρακτικών.

²⁶ Βλ. υποσημείωση 22.

29. ΥΠΟΓΡΑΜΜΙΖΕΙ ότι πρέπει να προωθηθεί μια καλύτερη ισορροπία μεταξύ επαγγελματικής και προσωπικής ζωής και ένα φιλικό προς την οικογένεια περιβάλλον στο πλαίσιο των προοπτικών σταδιοδρομίας, συμπεριλαμβανομένων των διατάξεων για την παιδική φροντίδα και τη σχολική φοίτηση, της διακοπής της σταδιοδρομίας, της γονικής άδειας και των ευκαιριών διττής σταδιοδρομίας.
30. ΤΟΝΙΖΕΙ τη σημασία της προαγωγής των ίσων ευκαιριών, της συμμετοχικότητας και της ισόρροπης εκπροσώπησης των φύλων, ιδίως όσον αφορά την πρόσβαση σε επάγγελμα και την ανέλιξη, μεταξύ άλλων σε ηγετικές θέσεις, τη μείωση της αβεβαιότητας, καθώς και την αξιολόγηση των επιπτώσεων της COVID-19, όπως επίσης, στη σταδιοδρομία των γυναικών και των μειονοτικών ομάδων.

VI. Πρόσβαση στην αριστεία, προώθηση του ταλέντου και μείωση των ανισοτήτων

31. ΕΠΙΣΗΜΑΙΝΕΙ ότι πρέπει να ενισχυθούν οι δημόσιες και ιδιωτικές επενδύσεις στην E&A στην Ευρώπη και να υποστηριχθούν τα ερευνητικά συστήματα με χαμηλότερες επιδόσεις, ώστε να αυξηθεί η ελκυστικότητά τους για να αποφευχθούν η διαρροή εγκεφάλων και η απώλεια ανταγωνιστικότητας λόγω των συνεχιζόμενων ανισοτήτων και να προωθηθεί η διατήρηση των ταλέντων σε όλη της την πολυμορφία· ΤΟΝΙΖΕΙ ότι η επίτευξη του στόχου του 3 % του ΑΕΠ για την E&A και η εξασφάλιση συνεργειών μεταξύ των προγραμμάτων της ΕΕ και των ενωσιακών και εθνικών προγραμμάτων θα συμβάλουν στην επίτευξη αυτών των στόχων.
32. ΤΟΝΙΖΕΙ τη σημασία της στήριξης μεταρρυθμίσεων στα εθνικά ερευνητικά συστήματα για τη διασφάλιση της ελκυστικότητας των ερευνητικών σταδιοδρομιών και την αντιμετώπιση των αποκλίσεων στα επίπεδα αποδοχών, με παράλληλη βελτίωση των συστημάτων επιβράβευσης και αξιολόγησης. Τα ανανεωμένα εργαλεία της Επιτροπής, όπως το μέσο τεχνικής υποστήριξης και ο μηχανισμός υποστήριξης πολιτικής του προγράμματος «Ορίζων», μπορούν να συμβάλουν στον σχεδιασμό και την υλοποίηση αυτών των αναγκαίων μεταρρυθμίσεων· ΘΕΩΡΕΙ ότι τα σχέδια για την ισότητα των φύλων στο πρόγραμμα «Ορίζων Ευρώπη» θα μπορούσαν να αποτελέσουν ελπιδοφόρο εργαλείο για την επίτευξη μεγαλύτερου βαθμού ισότητας στις ερευνητικές σταδιοδρομίες.

VII. Διατομεακή, διεπιστημονική, εικονική και διεθνής κινητικότητα

33. TONIZEI τη σημασία της διεπιστημονικής έρευνας για τη συμβολή στην επιστήμη αριστείας και της διατομεακής κινητικότητας για την προώθηση της επιστημονικής απασχόλησης, την επίτευξη καλύτερης ανταλλαγής γνώσεων και αφομοίωσης, την απόκτηση ευρύτερου συνόλου δεξιοτήτων που σχετίζονται με την έρευνα και την καλύτερη αντιστοίχισή τους με τις ανάγκες πέραν της ακαδημαϊκής κοινότητας.
34. TONIZEI τη σημασία της διατομεακής κινητικότητας για την παροχή σημαντικών ευκαιριών απασχόλησης και επαγγελματικής εξέλιξης, ιδίως για τους ερευνητές που βρίσκονται στην αρχή της σταδιοδρομίας τους· ΕΠΙΣΗΜΑΙΝΕΙ ότι η κινητικότητα μεταξύ τομέων μπορεί να λάβει πολλά σχήματα (από τον ακαδημαϊκό χώρο έως τη βιομηχανία, τις επιχειρήσεις, τους δημόσιους φορείς, τους μη κερδοσκοπικούς οργανισμούς, τους πολιτιστικούς τομείς και αντιστρόφως, καθώς και τη δημιουργία επιχειρήσεων) και TONIZEI ότι τα συστήματα κατάρτισης και επαγγελματικής εξέλιξης θα πρέπει να δημιουργήσουν ευκαιρίες κινητικότητας και μηχανισμούς καθοδήγησης για τους τομείς STEM, καθώς και για τις κοινωνικές και ανθρωπιστικές επιστήμες· ΑΝΑΓΝΩΡΙΖΕΙ τη σημασία των κατάλληλων κριτηρίων για την ορθή αξιολόγηση και επιβράβευση των ερευνητών που αναλαμβάνουν διατομεακή κινητικότητα.
35. ΘΕΩΡΕΙ ότι το πρόγραμμα ERA4You πρέπει να σχεδιαστεί από κοινού από την Επιτροπή και τα κράτη μέλη, προκειμένου να προωθηθούν η κινητικότητα και η πρόσβαση στην αριστεία, μεταξύ άλλων για τους ερευνητές σε χώρες με χαμηλές επιδόσεις E&K, και θα πρέπει κατά κύριο λόγο να απευθύνεται σε ερευνητές που κάνουν τα πρώτα τους βήματα, προετοιμάζοντάς τους για ευκαιρίες σταδιοδρομίας πέραν του ακαδημαϊκού χώρου· TONIZEI την ανάγκη να προωθηθεί η διεθνής και διατομεακή κινητικότητα και να βελτιωθούν οι δεσμοί μεταξύ της ακαδημαϊκής κοινότητας, των επιχειρήσεων και της κοινωνίας, προσφέροντας ευκαιρίες σε επίπεδο κρατών μελών και ΕΕ, μέσω της διερεύνησης βέλτιστων πρακτικών και νέων συστημάτων βάσει των προσφερόμενων από προγράμματα όπως οι MSCA, που εφοδιάζουν τους συνεργάτες τους με διατομεακή και διεθνή πείρα.

36. ΕΠΙΣΗΜΑΙΝΕΙ την ανάγκη δημιουργίας ισχυρών συμπράξεων μεταξύ ακαδημαϊκών και μη ακαδημαϊκών τομέων για τον προσδιορισμό των αναγκών σε δεξιότητες, την κατάρτιση των ερευνητών και τα συστήματα επαγγελματικής εξέλιξης· ΥΠΟΓΡΑΜΜΙΖΕΙ τη σημασία των διδακτορικών που εκπονούνται υπό την ευθύνη της ακαδημαϊκής κοινότητας σε συνεργασία με τη βιομηχανία, ως παράδειγμα ορθής πρακτικής, η οποία εφαρμόζεται ήδη στις δράσεις MSCA, με την αξιοποίηση, μεταξύ άλλων, εικονικών μέσων.
37. ΦΡΟΝΕΙ ότι η προσέλκυση και διατήρηση ταλέντων στην Ευρώπη απαιτεί βελτιωμένες συνθήκες για τους ερευνητές που βρίσκονται στην αρχή της σταδιοδρομίας τους, προώθηση της ισότητας των φύλων, άρση των διοικητικών εμποδίων που εξακολουθούν να υφίστανται και προώθηση της αξιοκρατίας, καθώς και προσαρμογή των συστημάτων αποδοχών, κοινωνικής ασφάλισης και συντάξεων σε μη γραμμικές σταδιοδρομίες.
38. ΕΞΕΤΑΖΕΙ το πλεονέκτημα που έχει η χρήση της πρόσφατα καθιερωμένης ταξινόμιας για βιώσιμη χρηματοδότηση με σκοπό την προώθηση καινοτόμων επιχειρήσεων, επιχειρηματικών δραστηριοτήτων και την τόνωση της ερευνητικής σταδιοδρομίας στη βιομηχανία, τις ΜΜΕ και τις επιχειρήσεις, μαζί με ένα αυξανόμενο επίπεδο και πεδίο επιχειρηματικής δραστηριότητας και ιδιωτικής E&A.

VIII. Συνέργειες μεταξύ του ευρωπαϊκού χώρου τριτοβάθμιας εκπαίδευσης (EXTE) και του Ευρωπαϊκού Χώρου Έρευνας

39. ΥΠΕΝΘΥΜΙΖΕΙ ότι πρέπει να αναπτυχθούν περαιτέρω ισχυρότερες συνέργειες και διασυνδέσεις μεταξύ του EXE, των στοιχείων του Ευρωπαϊκού Χώρου Εκπαίδευσης που σχετίζονται με την τριτοβάθμια εκπαίδευση και του EXTE (διαδικασία της Μπολόνια)· ΘΕΩΡΕΙ ότι οι συνέργειες μεταξύ του «νέου EXE» και του Ευρωπαϊκού Χώρου Εκπαίδευσης θα μπορούσαν ενδεχομένως να επιτευχθούν μέσω ενός ολοκληρωμένου θεματολογίου για τον μετασχηματισμό της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, το οποίο θα αναπτυχθεί από κοινού με τα κράτη μέλη και τα ενδιαφερόμενα μέρη, θα επιτρέψει την ενδυνάμωση του ευρωπαϊκού τομέα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης στις οικείες αποστολές στους τομείς της εκπαίδευσης, της έρευνας, της καινοτομίας και της παροχής υπηρεσιών στην κοινωνία· ΕΠΙΣΗΜΑΙΝΕΙ ότι η ενίσχυση των ερευνητικών σταδιοδρομιών και η ενδυνάμωση των ερευνητικών δεσμών με τη μάθηση και τη διδασκαλία, καθώς και η στήριξη της εκπαίδευσης που βασίζεται στην έρευνα θα πρέπει να αποτελέσουν μείζονα συνιστώσα του θεματολογίου αυτού.

40. Για να εξασφαλιστούν πλήρεις συνέργειες μεταξύ του EXE, του EXTE και του Ευρωπαϊκού Χώρου Εκπαίδευσης, ΚΑΛΕΙ την Επιτροπή να στηρίζει τα κράτη μέλη στον σχεδιασμό μέτρων πολιτικής για αδιάλειπτη και φιλόδοξη διακρατική συνεργασία μεταξύ των ιδρυμάτων τριτοβάθμιας εκπαίδευσης στην Ευρώπη, ιδίως στον τομέα της ακαδημαϊκής και ερευνητικής σταδιοδρομίας που συχνά είναι αλληλένδετες, προωθώντας τη συμμετοχικότητα, αξιοποιώντας την αριστεία και αυξάνοντας τη διεθνή ανταγωνιστικότητα του τομέα της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης της Ευρώπης, βελτιώνοντας έτσι την ελκυστικότητα για ταλέντα από την Ευρώπη και εκτός Ευρώπης.
41. ΚΡΙΝΕΙ ότι η πρωτοβουλία για τα ευρωπαϊκά πανεπιστήμια, η οποία υποστηρίζεται από το πρόγραμμα ERASMUS+ και συμπληρώνεται στο πλαίσιο του προγράμματος «Ορίζων 2020», αποτελεί ένα ακόμη κρίσιμο στοιχείο όσον αφορά τις συνέργειες· ΣΥΜΦΩΝΕΙ ότι οι συμμαχίες ευρωπαϊκών πανεπιστημίων και οι συμπράξεις τους με τα τοπικά οικοσυστήματα αποτελούν κατάλληλες πλατφόρμες για τη δοκιμή πιθανών μοντέλων που προωθούν τη διαλειτουργικότητα των ερευνητικών σταδιοδρομιών, και για τη διερεύνηση των δυνατοτήτων για κοινά συστήματα πρόσληψης, συστήματα κατάρτισης και επαγγελματικής εξέλιξης που θα καλύπτουν τόσο τις πτυχές της έρευνας όσο και της διδασκαλίας, καθώς και για τη δοκιμή νέων συστημάτων επιβράβευσης και αξιολόγησης, μεταξύ άλλων, για τη διδασκαλία με βάση την έρευνα· και ΚΑΛΕΙ την Επιτροπή να αναλύσει τα αποτελέσματα αυτών των πιλοτικών σχεδίων και να υποβάλει προτάσεις, λαμβάνοντας υπόψη τις προαναφερθείσες πτυχές.
42. ΕΠΙΣΗΜΑΙΝΕΙ τις δυνατότητες του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου Καινοτομίας (ΕΣΚ) και του Ευρωπαϊκού Ινστιτούτου Καινοτομίας και Τεχνολογίας (EIT) όσον αφορά τον τομέα της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης να καλλιεργήσουν την επιχειρηματικότητα των ερευνητών και να στηρίξουν τη δημιουργία και την επέκταση νεοφυών επιχειρήσεων και ΜΜΕ στην Ευρώπη.

IX. Παρακολούθηση

43. ΕΞΕΤΑΖΕΙ την ανάπτυξη παρατηρητηρίου για την παρακολούθηση της πορείας των ερευνητικών σταδιοδρομιών, των ροών ταλέντων που διαθέτουν διδακτορικούς και μεταδιδακτορικούς τίτλους, συμπεριλαμβανομένων της γεωγραφικής και τομεακής κινητικότητας και των συνθηκών εργασίας, ώστε να καταστεί δυνατή η αξιολόγηση της βιωσιμότητας και της ελκυστικότητας των ερευνητικών σταδιοδρομιών, καθώς και του επιπέδου των αλλαγών στις ανισότητες· ΣΥΜΦΩΝΕΙ ότι μια ευρωπαϊκή προσέγγιση για το επάγγελμα του ερευνητή έχει καίρια σημασία για την ανάπτυξη στατιστικών δεδομένων σχετικά με την κινητικότητα και την κυκλοφορία των ταλέντων και τον προσδιορισμό των τάσεων, των προτύπων, των δεξιοτήτων και των διαφορών μεταξύ των φύλων και της δυναμικής της αγοράς εργασίας· και ΚΑΛΕΙ την Επιτροπή, σε συνεργασία με τα κράτη μέλη, να θεσπίσει ένα μόνιμο, ολοκληρωμένο και διαφανές σύστημα παρακολούθησης που θα λαμβάνει υπόψη τις ανάγκες των διαφόρων ενδιαφερόμενων μερών, ώστε να είναι δυνατή η αξιολόγηση των δράσεων της ΕΕ· ΖΗΤΕΙ από την Επιτροπή να διαδώσει τα αποτελέσματα της μελέτης που βρίσκεται επί του παρόντος σε εξέλιξη με τον ΟΟΣΑ για την ανάπτυξη καλύτερων δεδομένων σχετικά με τα αποθέματα και τους όρους αμοιβής· επιπλέον, ΚΑΛΕΙ την Επιτροπή να συλλέξει και να παρουσιάσει με διαφάνεια τα δεδομένα σχετικά με τις ροές κινητικότητας που διευκολύνονται από το πρόγραμμα πλαίσιο της ΕΕ εντός της ΕΕ.

X. Δράσεις προτεραιότητας του EXE

44. ΚΑΛΕΙ τα κράτη μέλη και την Επιτροπή να βελτιώσουν τις δεξιότητες και την κατάρτιση για τα πρώτα βήματα στις σταδιοδρομίες, ώστε να ενισχυθούν οι προσλήψεις και η επαγγελματική εξέλιξη, και να προωθηθούν μέτρα για τη μείωση της αβεβαιότητας των ερευνητικών σταδιοδρομιών, της ανισότητας μεταξύ των γενεών και την παροχή βιώσιμων, προβλέψιμων και ελκυστικών ερευνητικών σταδιοδρομιών στους ερευνητές που βρίσκονται στην αρχή της σταδιοδρομίας τους· και ΚΑΛΕΙ τις μελλοντικές Προεδρίες να αναπτύξουν περαιτέρω και να διερευνήσουν αυτό το εκκρεμές ζήτημα.
45. ΚΑΛΕΙ την Επιτροπή να προτείνει οδικό χάρτη για την εφαρμογή του Παρατηρητηρίου Ερευνητικής Σταδιοδρομίας με σκοπό την παροχή αξιόπιστων δεδομένων για την κινητικότητα, την επαγγελματική σταδιοδρομία, την απασχόληση και τις συνθήκες εργασίας.

46. ΠΡΟΤΕΙΝΕΙ στα κράτη μέλη, στους ερευνητικούς και τεχνολογικούς οργανισμούς και στους μη ακαδημαϊκούς τομείς, ιδίως στον επιχειρηματικό τομέα, να εξετάσουν το ενδεχόμενο συντονισμένης δράσης για τη δημιουργία διαφοροποιημένων σταδιοδρομιών για τη μείωση της αναντιστοιχίας δεξιοτήτων και την αντιστοίχιση των προσδοκιών των ασκουμένων κατόχων διδακτορικού τίτλου.
47. ΕΝΘΑΡΡΥΝΕΙ τα κράτη μέλη να δώσουν προτεραιότητα στο ζήτημα των επενδύσεων και μεταρρυθμίσεων Ε&Κ στους προαναφερόμενους τομείς στις εθνικές πολιτικές τους· και ΚΑΛΕΙ τα κράτη μέλη και την Επιτροπή να προωθήσουν περαιτέρω το θέμα αυτό στο πλαίσιο του μελλοντικού θεματολογίου πολιτικής για τον ΕΧΕ.
48. ΚΑΛΕΙ τα κράτη μέλη, την Επιτροπή, τα ιδρύματα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης και τους ερευνητικούς οργανισμούς και τους οργανισμούς χρηματοδότησης της έρευνας να συνεργαστούν για την ευρεία ανάπτυξη και εφαρμογή σύγχρονων πρακτικών αξιολόγησης και επιβράβευσης, προκειμένου να δοθούν τα κατάλληλα κίνητρα, συμπεριλαμβανομένων των πρακτικών ανοικτής επιστήμης.
-